مجله علوم پزشکی رازی دوره ۲۹، شماره ۷، مهر ۱۴۰۱ http://rjms.iums.ac.ir

مقاله پژوهشی

شناسایی عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹

محبوبه مهرابی: دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

آبتین امیری: دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (* نویسنده مسئول) amiri1354@pnu.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: شیوع بیماری کووید-۱۹ بر همه جنبه‌های زندگی افراد تأثیر منفی گذاشت و از آنجایی که نقش زنان در جامعه شناخته شده است؛ هدف پژوهش شناسایی عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ بود.

روش کار: روش تحقیق پیمایشی- توصیفی می‌باشد. جامعه‌ی آماری شامل کلیه زنان شاغل در مشاغل آزاد و خانگی در شهر بندرعباس بود که در سال ۱۳۹۹ مشغول به کار بودند و در دوره کرونا مشاغل آن‌ها آسیب دید و تعداد آنها بنا بر استعلام از واحد اصناف شهر بندرعباس بالغ بر ۱۰۰۰۰ نفر بود. حجم نمونه از طریق جدول کرجسی مورگان به تعداد ۳۷۳ نفر، به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردید. در این پژوهش از ابزار پرسشنامه محقق ساخته با ۳۲ گویه و پنج مؤلفه عوامل قانونی (۴ گویه)، عوامل سیاسی (۷ گویه)، عوامل اقتصادی (۷ گویه)، عوامل اجتماعی (۷ گویه) و مشکلات (چالش‌های) حوزه شغلی (۷ گویه) استفاده شد. در بخش آمار استنباطی از آزمون ضرایب مسیر t استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که عوامل قانونی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مشکلات حوزه شغلی از عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ می‌باشند.

نتیجه‌گیری: به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که قرنطینه در زمان شیوع و اپیدمی هر نوع بیماری همزمان دارای آثار مثبت و منفی می‌باشد و از راهکارهای کاهش آثار منفی شناخت عوامل مؤثر بر نارضایتی اجتماعی و حقوقی افراد جامعه می‌باشد که نیاز است مسئولان امر به این موارد توجه داشته باشند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

کلیدواژه‌ها

نارضایتی اجتماعی،

نارضایتی حقوقی،

قرنطینه،

بیماری کووید-۱۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۷/۰۹

شیوه استناد به این مقاله:

Mehrabi M, Amiri A. Identifying Factors Affecting Women's Social and Legal Grievances During the Quarantines of the Covid-19 Disease. Razi J Med Sci. 2022;29(7):162-169.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

Razi Journal of Medical Sciences. 2022;29(7):162-169. http://rjms.iums.ac.ir

Original Article

Identifying Factors Affecting Women's Social and Legal Grievances During the Quarantines of the Covid-19 Disease

Mahboobeh Mehrabi: Department of Social Science, Payame Noor University, Tehran, Iran
Abtin Amiri: Department of Social Science, Payame Noor University, Tehran, Iran (*Corresponding author) amiri1354@pnu.ac.ir

Abstract

Background & Aims: The outbreak of the Covid-19 disease has had a devastating effect on the global health systems with a ripple effect on all aspects of human life. The outbreak of this disease began as an acute global emergency on January 30, 2020. Different governments have applied various strategies such as border closures, travel restrictions, and quarantine even in the countries that make up the world's largest economies and have raised the fear of an impending economic crisis and economic stagnation. Since the outbreak was first identified, it has spread to more than 190 countries and the United States. Its epidemic had a significant impact on the world's economic growth, and estimates so far show that this virus could reduce the world's economic growth if the current conditions continue and increase the risk of a global economic recession by approximately 2% per month, similar to what It will happen during the Great Depression of the 1930s. Containment measures are very important to prevent the epidemic of this disease, but it entails a lot of short-term economic costs. The results indicate that containment measures have had a very large impact on economic activity on average, and using new data on measures such as workplace vacations and staying at home and fiscal and monetary policies in response to the crisis have been used, it is understood that these measures were accompanied by the highest economic costs and the stagnation of some market activities and the bankruptcy of market operators. In the early stages of any kind of epidemic, quarantine is considered an effective solution. In the case of the corona epidemic, quarantine was also recommended and implemented as an important instruction to prevent this disease. But approximately 25 million jobs may be lost worldwide due to this disease. This economic and work crisis may cause income and job stress among workers and as a result harm their health. Due to the spread of the coronavirus in different societies, the current situation made working at home one of the serious measures taken by governments to control this epidemic. Some of the social consequences of this disease can be panic, resistance to changing behavior, reduction of interpersonal, family, and social relationships, pain and damage caused by Covid-19 patients, isolation of sick people and their families, and disruption in interactions. Socially, there is confusion about this disease. The duration of this disease, deprivation of freedom, and separation of the patient from the family. A phenomenon called stigma or social scandal can also occur after a person is released from quarantine, even if the risk of spreading the virus to others has disappeared. Although quarantine is an important and primary solution in the outbreak of epidemic diseases, it may not be very useful in pandemic cases. That is, it may have effects and consequences for individuals, families, and social health. However, due to the need to reopen and start social and economic activities, peaceful coexistence solutions with this disease and compliance with updated health protocols should be used. Therefore, making changes in lifestyle and work activities, adapting to new conditions, and even accepting new lifestyles during various epidemics, including

Keywords
Social dissatisfaction,
Legal dissatisfaction,
Quarantine,
COVID-19 disease

Received: 01/08/2022
Published: 01/10/2022

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

Covid-19, and using virtual facilities and remote work help to improve adaptation to conditions. Therefore, both the Covid-19 disease and the quarantine environment have a negative psychological effect on the population. According to our information, no study was found regarding the identification of factors affecting the social and legal dissatisfaction of women during the quarantines of the Covid-19 disease. Therefore, this study was conducted to identify the factors affecting the social and legal dissatisfaction of women during the quarantines of the Covid-19 disease.

Methods: The research method is survey-descriptive. The statistical population included all women working in self-employed and domestic jobs in Bandar Abbas, who was working in 2019, and their jobs were damaged during the Corona period, and according to inquiries from Bandar Abbas, their number is more than 10,000. Was. The sample size was selected using the simple random sampling method, with the number 373 people using the Morgan Krejci table. In this research, a researcher-made questionnaire tool with 32 items and five components of legal factors (4 items), political factors (7 items), economic factors (7 items), social factors (7 items), and problems (challenges) of the job field (7 items) object was used. In the inferential statistics section, the path coefficients t-test was used.

Results: The results showed that legal, political, economic, and social factors and occupational problems are among the factors affecting the social and legal dissatisfaction of women during the quarantines of the Covid-19 disease.

Conclusion: In general, all these discussions show that during the epidemic of any disease, the duties of statesmen and politicians become heavier, so it is necessary for the authorities to take effective measures to reduce the social and legal dissatisfaction of people in order to reduce the complications caused by the disease epidemic. society, and in between, it is necessary to consider basic measures for all genders, i.e. both women and men, so that during epidemics, dissatisfaction does not increase in these people and does not lead to social and behavioral harm in society. The current research, like any other research, has limitations that can clarify the findings and suggestions of the research and help future researchers to adopt effective measures to deal with the threat of internal and external validity of research projects. to give The basic limitations of the current research are as follows: the bias of people towards answering the questions of the questionnaires, which reduces the accuracy of the results to some extent, the presence of unwanted variables that affect the results of the research, and the lack of use of other research tools such as observation and interview. It has been associated with the subjects and only using the questionnaire.

Conflicts of interest: None
Funding: None

Cite this article as:

Mehrabi M, Amiri A. Identifying Factors Affecting Women's Social and Legal Grievances During the Quarantines of the Covid-19 Disease. Razi J Med Sci. 2022;29(7):162-169.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

مقدمه

شیوع بیماری کووید-۱۹ یک اثر مخرب بر روی سیستم‌های بهداشتی جهانی با تأثیر موجدار بر همه جنبه‌های زندگی بشری داشته است (۱). شیوع این بیماری به عنوان یک وضعیت اضطراری حاد جهانی در تاریخ ۳۰ ژانویه ۲۰۲۰، شروع شد (۲). دولت‌های مختلف، استراتژی‌های گوناگونی از قبیل تعطیلی مرزها، محدودیت‌های سفر و قرنطینه را حتی در کشورهایی که بزرگترین اقتصادهای جهان را تشکیل می‌دهند، اعمال کرده‌اند و ترس از بحران اقتصادی قریب الوقوع و رکود اقتصادی را برانگیخته کرد (۳). از زمانی که شیوع این بیماری برای اولین بار تشخیص داده شد، به بیش از ۱۹۰ کشور و ایالات متحده آمریکا گسترش یافت. همه‌گیری آن تأثیر قابل توجهی بر رشد اقتصادی جهان داشت و برآوردها تاکنون نشان می‌دهد که این ویروس توانست رشد اقتصادی جهان را کاهش دهد در صورت تداوم شرایط فعلی و افزایش ریسک رکود اقتصادی جهانی تقریباً به میزان ۲٪ در ماه شبیه به آنچه در دوران رکود بزرگ دهه ۱۹۳۰ تجربه شده بود اتفاق خواهد افتاد (۴). اقدامات مهار برای جلوگیری از شیوع همه‌گیر این بیماری بسیار مهم است اما هزینه‌های اقتصادی کوتاه مدت زیادی را به دنبال دارد (۵). نتایج حاکی از آن است که اقدامات مهار به طور متوسط تأثیر بسیار زیادی بر فعالیت اقتصادی داشته است و با استفاده از داده‌های جدید در مورد اقدامات از قبیل تعطیلات محل کار و اقامت در خانه و سیاست‌های مالی و پولی که در واکنش به بحران استفاده شده است، دریافت می‌شود که این اقدامات همراه با بیشترین هزینه‌های اقتصادی و رکود برخی از فعالیت‌های بازار و ورشکستی فعالان بازار گردید (۶). در مراحل اولیه هر نوع اپیدمی، قرنطینه به عنوان یک راه حل موثر در نظر گرفته می‌شود. در مورد اپیدمی کرونا، قرنطینه نیز به عنوان یک دستورالعمل مهم برای پیشگیری از این بیماری توصیه و اجرا شد (۷). ولیکن تقریباً ۲۵ میلیون شغل ممکن است در سراسر جهان به دلیل این بیماری از بین رفت (۸). این بحران اقتصادی و کاری ممکن است باعث ایجاد استرس درآمدی و شغلی در بین کارگران و در نتیجه آسیب رساندن به سلامت آن‌ها شود. شرایط کنونی با توجه به شیوع ویروس کرونا در جوامع مختلف، کار در منزل را به یکی از اقدامات جدی دولت‌ها برای کنترل این همه‌گیری تبدیل کرد (۹). دورکاری استقلال کارکنان را در انتخاب ساعات کاری، بهره وری منابع انسانی، تمرکز و تعادل کار/خانه افزایش می‌دهد. همچنین هزینه‌های رفت و آمد کارکنان و هزینه‌های کارفرما را کاهش می‌دهد. با این حال، به گفته محققان، دورکاری طولانی مدت از خانه بر سلامت، انسجام و تمرکز فرد تأثیر منفی می‌گذارد. همچنین منجر به انزوای اجتماعی و حرفه‌ای می‌شود (۱۰). در کنار جنبه "فردی و حرفه‌ای" دورکاری، جنبه‌های "اجتماعی و جهانی" این سیستم کاری نیز نیاز به توجه دارد. اثرات دورکاری بر شرایط آب و هوایی و سهم آن در حل مسائل اجتماعی و محرومیت در بسیاری از مناطق توسط مطالعات زیادی مورد بررسی قرار گرفته است (۹). دورکاری را می‌توان در دو موقعیت مختلف انجام داد، یعنی موقعیت‌های عادی و اضطراری. بین این دو عامل تفاوت وجود دارد؛ برای مثال، کارایی کار در شرایط عادی با حضور کودکان در مدرسه و محل کار در خانه برای کارمندان قابل پیش بینی است. با این حال، در شرایط اضطراری فعلی، نمی‌توان عملکرد بالایی را انتظار داشت. اتحادیه کار از راه دور هشدار داده است که علی‌رغم مزایای سیستم دورکاری برای سوءمدیریت، نه تنها دورکاری ممکن است بی‌فایده باشد، بلکه ممکن است بهره‌وری کارکنان را کاهش دهد و آن‌ها را بیشتر منزوی کند (۴). برخی از پیامدهای اجتماعی این بیماری می‌تواند وحشت، مقاومت در برابر تغییر رفتار، کاهش روابط بین فردی، خانوادگی و اجتماعی، درد و آسیب ناشی از بیماران کووید-۱۹، گوشه‌گیری افراد بیمار و خانواده آن‌ها، اختلال در تعاملات اجتماعی، سردرگمی در مورد این بیماری باشد (۱۱). طول مدت این بیماری، محرومیت از آزادی و جدایی بیمار از خانواده. پدیده‌ای به نام ننگ یا رسوایی اجتماعی نیز می‌تواند پس از رهایی فرد از قرنطینه رخ دهد، حتی اگر خطر سرایت ویروس به دیگران از بین رفته باشد (۱۲). اگرچه قرنطینه یک راه حل مهم و اولیه در شیوع بیماری‌های همه‌گیر است، اما در موارد پاندمی ممکن است چندان مفید نباشد (۱۳). یعنی ممکن است تأثیر و پیامدهایی برای افراد، خانواده‌ها و سلامت اجتماعی داشته باشد. اما به دلیل

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

نیاز به بازگشایی و شروع فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی، باید از راهکارهای همزیستی مسالمت آمیز با این بیماری و رعایت پروتکل‌های بهداشتی به روز استفاده شود (۱۴). بنابراین، ایجاد تغییر در سبک زندگی و فعالیت‌های کاری، سازگاری با شرایط جدید و حتی پذیرش سبک‌های زندگی جدید در زمان همه‌گیری‌های مختلف از جمله کووید-۱۹ و استفاده از امکانات مجازی و دورکاری به بهبود انطباق با شرایط کمک می‌کند (۱۵). بنابراین، هم بیماری کووید-۱۹ و هم محیط قرنطینه تأثیر روانی منفی بر جمعیت دارند. طبق اطلاعات ما، هیچ مطالعه‌ای در خصوص شناسایی عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ یافت نشد. لذا این مطالعه با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ انجام گردید.

روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش از نوع تحقیق‌های پیمایشی- توصیفی می‌باشد. جامعه‌ی آماری پژوهش، شامل کلیه زنان شاغل در مشاغل آزاد و خانگی در شهر بندرعباس بود که در سال ۱۳۹۹ مشغول به کار بودند و در دوره کرونا مشاغل آن‌ها آسیب دیده بود. تعداد جامعه آماری بنا بر استعلام از واحد اصناف شهر بندرعباس بالغ بر ۱۰۰۰۰ نفر بود. حجم نمونه از طریق جدول کرجسی مورگان به تعداد ۳۷۳ نفر، به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردید. معیارهای ورود به تحقیق داشتن شغل آزاد و یا مشاغل خانگی و دارا بودن مجوز از سازمان اصناف مربوطه، کاهش مشتری و آسیب دیدن مشاغل این افراد بر اساس شیوع بیماری کووید-۱۹ و نیز عدم داشتن بیماری‌های جسمانی، اختلالات روانشناختی، معلولیت ذهنی بود. در این پژوهش برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از دو روش بهره‌گیری شده است: جهت بررسی و مطالعه مبانی نظری موضوع پژوهش و دستیابی به اطلاعات اولیه با استفاده از کتب، مقالات، پایان نامه‌ها و نشریات و همچنین استفاده از شبکه اینترنت به منظور دستیابی به مقالات مرتبط با موضوع پژوهش، در قسمت‌های مختلف پژوهش از جمله مبانی نظری و نیز بررسی متغیرها مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به ماهیت تحقیق حاضر، از پرسشنامه جهت بررسی فرضیه‌های تحقیق استفاده گردید که بین نمونه آماری تحقیق توزیع و پس از تکمیل کردن جمع آوری گردید. در این پژوهش از ابزار پرسشنامه محقق ساخته با ۳۲ گویه و پنج مؤلفه عوامل قانونی (۴ گویه)، عوامل سیاسی (۷ گویه)، عوامل اقتصادی (۷ گویه)، عوامل اجتماعی (۷ گویه) و مشکلات (چالش‌های) حوزه شغلی (۷ گویه) استفاده شد. پاسخ سؤالات به صورت لیکرت پنج گزینه‌ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم دسته-بندی شد. در این تحقیق، تجزیه و تحلیل داده‌های جمع آوری شده از جامعه مورد مطالعه در قالب آمار تحلیلی و به دو صورت آمار توصیفی واستنباطی انجام گرفته است. به طوری که در آمار توصیفی ابتدا داده-های مربوط به هریک از متغیرها که از پاسخ پرسشنامه استفاده شده، منتج شده است، در قالب شاخص‌های آماری از قبیل میانگین و انحراف معیار بر حسب مولفه-های تحقیق به دست آمده است. در بخش آمار استنباطی از آزمون ضرایب مسیر t استفاده شد. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و اسمارت PLS استفاده گردید.

یافته‌ها

ساده‌ترین معیار برای سنجش رابطه بین متغیرها، اعداد معنی‌داری تی است. در صورتی که مقدار این اعداد از ۱/۹۶ و ۲/۵۸ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین متغیرها و در نتیجه تأیید فرضیه‌های تحقیق در سطح اطمینان ۹۵ و ۹۹ درصدی است. اولین و ابتدایی‌ترین معیار برازش مدل ساختاری، ضرایب معنی‌داری است. با بررسی این معیار در هر یک از مدل‌های مورد بررسی جدول ۱ نشان داده می‌شود که تمامی ضرایب معنی‌داری از ۲/۵۸ بیشتر هستند که این امر معنادار بودن تمامی روابط بین سازه‌ها را در سطح اطمینان ۹۹ درصد نشان می‌دهد.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، متغیرهای درون‌زای اصلی مدل در بازه (۰/۴۱۴- ۰/۸۵۴) قرار گرفته و از ضریب تعیین بالاتر از متوسط و قوی برخوردار هستند که در جدول بالا مشخص شده

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

جدول ۱- ضریب معنی‌داری (T-values) روابط هریک از متغیرهای اصلی با ابعاد (حیطه‌های) پرسشنامه

رابطه بین سازه‌ها	مقادیرt	سطح معناداری	ضریب مسیر	نتیجه
شرایط علّی>>> عوامل قانونی	۶/۶۵۲	۰/۰۰۰۱	۰/۶۵۰	تأیید فرضیه
شرایط علّی>>> عوامل سیاسی	۳/۳۶۵	۰/۰۰۱	۰/۴۸۷	تأیید فرضیه
شرایط علّی>>> عوامل عوامل اقتصادی	۱۰/۴۱۲	۰/۰۰۰۱	۰/۸۷۸	تأیید فرضیه
شرایط علّی>>> عوامل اجتماعی	۱۱/۳۶۲	۰/۰۰۰۱	۰/۷۹۸	تأیید فرضیه
شرایط علّی>>> مشکلات (چالش‌های) حوزه شغلی	۲۴/۴۱۴	۰/۰۰۰۱	۰/۸۴۲	تأیید فرضیه

جدول ۲- مقادیر R^2 متغیرهای درون‌زای مدل تحقیق

ابعاد (حیطه‌های) پرسشنامه‌ی پژوهش	ضریب تعیین (تبیین) یا R^2	ضریب تبیین اصلاح شده	کیفیت
شرایط علّی	–	–	–
عوامل قانونی	۰/۷۹۰	۰/۷۸۵	قوی
عوامل سیاسی	۰/۹۶۷	۰/۶۹۲	متوسط
عوامل اقتصادی	۰/۶۵۴	۰/۶۵۸	قوی
عوامل اجتماعی	۰/۵۸۹	۰/۵۹۱	متوسط
مشکلات (چالش‌های) حوزه شغلی	۰/۷۲۶	۰/۷۳۶	قوی

جدول ۳- میزان اندازه اثر ابعاد (حیطه‌های) پرسشنامه‌های پژوهش

	مسیر تأثیر سازه‌ها	میزان F^2 (اندازه اثر)	کیفیت
شرایط علّی	عوامل قانونی	۰/۳۸۹	بزرگ
	عوامل سیاسی	۰/۳۸۰	بزرگ
	عوامل اقتصادی	۲/۳۹۹	بزرگ
	عوامل اجتماعی	۱/۷۵۶	بزرگ
	مشکلات (چالش‌های) حوزه شغلی	۲/۴۶۵	بزرگ

جدول ۴- ضریب شاخص Q^2 قدرت پیش‌بینی متغیرهای پرسشنامه‌های پژوهش

پرسشنامه	ابعاد سازه‌ها	SSO	SSE	Q^2=1- (SSE/SSO)	کیفیت
شرایط علّی	عوامل قانونی	۱۷۵۲/۰۰	۹۸۰/۵۴۷	۰/۴۶۵	قوی
	عوامل سیاسی	۱۲۵۰/۰۰	۸۳۴/۶۴۵	۰/۴۳۲	قوی
	عوامل اقتصادی	۱۱۵۴/۰۰	۸۵۶/۳۴۲	۰/۳۸۷	قوی
	عوامل اجتماعی	۱۱۳۵/۰۰	۸۶۶/۶۰۵	۰/۴۷۴	قوی
	مشکلات حوزه شغلی	۱۱۴۵/۰۰	۷۹۲/۶۴۴	۰/۳۹۸	قوی

است.

همان‌طور که مشاهده می‌شود بر اساس جدول ۳ تأثیر متغیرها بزرگ است، بنابراین رابطه سایر متغیرها با یکدیگر بالاتر از متوسط و بزرگ ارزیابی شد.

همان‌طور که مشاهده می‌شود بر اساس جدول ۴ تأثیر متغیرها بیش از متوسط و بزرگ است، بنابراین رابطه سایر متغیرها با یکدیگر بالاتر از متوسط و بزرگ ارزیابی شد.

بحث

تحقیق حاضر به دنبال شناسایی عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ بود و نتایج نشان داد که عوامل قانونی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مشکلات حوزه شغلی از عوامل مؤثر بر نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی زنان در زمان قرنطینه‌های بیماری کووید-۱۹ می‌باشند. همه‌گیری کووید-۱۹ و پیامدهای اقتصادی ناشی از آن مشکلات قابل توجهی را ایجاد کرد (۱۵). در ماه‌های اولیه بحران، ده‌ها میلیون نفر شغل خود را از دست دادند. در حالی‌که اشتغال در عرض چند ماه شروع به احیا کرد، بیکاری در طول سال ۲۰۲۰ همچنان بالا بود. بهبود اشتغال و اقدامات

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

امدادی اساسی به کاهش سطوح بسیار بالای سختی که در تابستان ۲۰۲۰ مشاهده شد، کمک کرد (۶). ۲۰ میلیون خانوار در آمریکان در زمان اپیدمی بیماری کووید-۱۹ گزارش داده‌اند که غذای کمی برای خوردن داشته‌اند و ۱۰ میلیون خانوار از اجاره عقب مانده‌اند. در اوایل سال ۲۰۲۲، حدود ۳ میلیون نفر کمتر از قبل از همه‌گیری شاغل بودند، اگرچه پیشرفت ثابتی از جمله در ماه‌های اخیر حاصل شده است (۱). سختی‌ها در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ بدون گام‌های خارق‌العاده‌ای از سوی دولت فدرال، ایالت‌ها و محلات برای واکنش به همه‌گیری و پیامدهای اقتصادی آن بسیار بدتر می‌شد. شاخص‌های اصلی سختی در اوایل سال ۲۰۲۱ به کمک رشد شغلی و مزایای دولت، بهبود شدیدی را نشان دادند. نرخ سختی به ویژه پس از تصویب قانون طرح نجات آمریکا در ۱۱ مارس ۲۰۲۱، که شامل پرداخت ۱۴۰۰ دلار برای اکثر آمریکایی‌ها و همچنین سایر کمک‌ها به خانواده‌های در حال مبارزه بود، به سرعت کاهش یافت (۱۴). نرخ بیکاری در آوریل ۲۰۲۰ به سطحی رسید که از دهه ۱۹۳۰ مشاهده نشده بود و در اکتبر ۲۰۲۱ به ۴/۹ درصد در مقایسه با ماه فوریه ۲۰۲۰ که ۳/۵ درصد بود، رسید. در اکتبر ۲۰۲۱ هنوز ۴/۲ میلیون شغل کمتر از فوریه ۲۰۲۰ وجود داشت. اکثر مشاغل از دست رفته در این بحران در صنایعی بوده است که متوسط دستمزد پایینی می‌پردازند. بر اساس داده‌های استخدام وزارت کار، مشاغل از فوریه ۲۰۲۰ تا اکتبر ۲۰۲۱ از دست رفته بود. مشاغل در صنایع کم درآمد (۴/۵ درصد) نسبت به صنایع با دستمزد متوسط (۲/۶ درصد) و تقریباً ۱۵ برابر بیشتر از صنایع با دستمزد بالا (۰/۳ درصد) در این دوره کاهش یافته است (۱۵). داده‌های حاصل از بررسی اولیه ماهانه اداره سرشماری که در ۱۰ نوامبر ۲۰۲۱ منتشر شد، جزئیات بیشتری را در مورد کارگران بیکار و اعضای خانواده آن‌ها در آمریکان ارائه کرد. حدود ۱۷/۹ میلیون نفر به طور رسمی بیکار شدند یا در ماه اکتبر با یکی از اعضای خانواده بیکار زندگی می‌کردند (۱۱). وقتی اعضای خانواده در نظر گرفته شد، حدود ۲۱/۳ میلیون نفر در اکتبر ۲۰۲۱، از جمله ۵/۳ میلیون کودک، در خانواده‌ای زندگی می‌کردند که حداقل یک بزرگسال در آن هفته گذشته به دلیل بیکاری یا همه‌گیری کار مزد نداشت. در طول سال ۲۰۲۱، سهم بزرگی از افرادی که مزایای بیکاری دریافت می‌کردند، تنها به دلیل گسترش موقت واجد شرایط بودن در پاسخ به این بیماری همه‌گیر بودند (۶). همه این عوامل منجر به افزایش نارضایتی مرم از جنبه اجتماعی و حقوقی و مشاغل بوده است (۹). در این راستا در ایران نیز در روزهای اولیه همه‌گیری کووید-۱۹، با شروع تعطیلی‌های گسترده، برخی ناظران پیش‌بینی کردند که خطر از دست دادن شغل به عواملی مانند توانایی شغلی برای کار از راه دور بستگی دارد. همانطور که پیش بینی می‌شد، خطر ابتلا به عفونت برای مشتریان مانند تعطیلی‌های مرتبط با کووید و کاهش تقاضای صادرات نقش مهمی ایفا کرده است. با این حال اختلالات زنجیره تأمین نیازهای مردم نیز یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین کننده و اثرگذار بر نارضایتی مردم بود (۱۱). شیوع این بیماری به طور قابل توجهی زندگی، از جمله اشتغال را تغییر داده است، به طوری که بسیاری از کسب و کارها/ سازمان‌ها به طور موقت یا دائم تعطیل شدند و کارگران به محیط‌های کاری از راه دور/مجازی تغییر کردند (۶). دفتر ملی تحقیقات اقتصادی پیشنهاد کرد که بین فوریه و می ۲۰۲۰ بیش از ۳۰ درصد از نیروی کار ایالات متحده به کار از خانه تبدیل شده و ۱۰ درصد از کارگران بیکار شده‌اند (۵). به طور مشابه، تغییرات بزرگی در بیکاری و محیط ای کاری در اروپا و آسیای جنوب شرقی گزارش شده است. قابل قبول است که این تغییرات قابل توجه در وضعیت شغلی و محیط کار ممکن است رفتارهای فعالیت را تغییر دهد (۹). به عنوان مثال، برخی از افراد که مشاغل خانگی انجام دادند ممکن است به دلیل کاهش زمان رفت و آمد، زمان و فرصت‌هایی برای شرکت در فعالیت‌های بیشتری پیدا کنند، در حالی که برخی دیگر ممکن است زمان بی‌تحرکی را به‌طور قابل توجهی افزایش دهند (۴).

پژوهش حاضر، همانند هر پژوهش دیگر محدودیت‌هایی داشته است که بیان آن‌ها می‌تواند یافته‌ها و پیشنهادهای پژوهش را تصریح کرده و پژوهشگران بعدی را در اتخاذ تدابیر مؤثر برای مقابله با تهدید روایی درونی و بیرونی طرح‌های پژوهشی یاری دهد. محدودیت‌های اساسی پژوهش حاضر به قرار زیر می‌باشد: سوگیری افراد نسبت به پاسخگویی سوالات

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]

پرسشنامه‌ها که این عامل دقت نتایج را تا حدودی کاهش می‌دهد، وجود متغیرهای ناخواسته اما اثرگذار بر نتایج پژوهش و عدم استفاده از سایر ابزارهای پژوهشی مانند مشاهده و مصاحبه با آزمودنی‌ها و صرفاً استفاده از پرسشنامه همراه بوده است.

نتیجه‌گیری

به طور کلی همه این مباحث بیانگر آن است که در دوران اپیدمی هر بیماری وظایف دولتمردان و سیاستمداران سنگین‌تر و بیشتر می‌گردد لذا لازم است که مسئولین در راستای کاهش عوارض ناسی از اپیدمی بیماری اقدامات مؤثری در جهت کاهش نارضایتی‌های اجتماعی و حقوقی افراد جامعه بردارند و در بین لازم است که تا اقدامات اساسی برای همه جنسیت‌ها یعنی هم زنان و هم مردان در نظر گرفته شود تا در مواقع اپیدمی نارضایتی در این افراد افزایش نیابد و منجر به آسیب‌های اجتماعی و رفتاری در جامعه نگردد.

References

1. Tang F, Liang J, Zhang H, Kelifa MM, He Q, Wang P. COVID-19 related depression and anxiety among quarantined respondents. Psychol Health. 2021;36(2):164–178.
2. Khan AH, Sultana MS, Hossain S, Hasan MT, Ahmed HU, Sikder MT. The impact of COVID-19 pandemic on mental health & wellbeing among home-quarantined Bangladeshi students: a cross-sectional pilot study. J Affect Disord. 2020;277:121–128.
3. Alkhamees AA, Alrashed SA, Alzunaydi AA, Almohimeed AS, Aljohani MS. The psychological impact of COVID-19 pandemic on the general population of Saudi Arabia. Compr Psychiatry. 2020;102:152192.
4. Al sulais E, Mosli M, AlAmeel T. The psychological impact of COVID-19 pandemic on physicians in Saudi Arabia: a cross-sectional study. Saudi J Gastroenterol. 2020;26(5):249–255.
5. Pappa S, Ntella V, Giannakas T, Giannakoulis VG, Papoutsi E, Katsaounou P. Prevalence of depression, anxiety, and insomnia among healthcare workers during the COVID-19 pandemic: a systematic review and meta-analysis. Brain Behav Immun. 2020;88:901–907.
6. Ettman CK, Abdalla SM, Cohen GH, Sampson L, Vivier PM, Galea S. Prevalence of depression symptoms in US adults before and during the COVID-19 pandemic. JAMA Netw Open. 2020;3(9):e2019686–e2019686.
7. Ahmed AE, Al-Dahmash AM, Al-Boqami QT, Al-Tebainawi YF. Depression, anxiety and stress among Saudi Arabian dermatology patients: cross-sectional study. Sultan Qaboos Univ Med J. 2016;16(2):e217.
8. Alzahrani A, Alghamdi A, Alqarni T, Alshareef R, Alzahrani A. Prevalence and predictors of depression, anxiety, and stress symptoms among patients with type II diabetes attending primary healthcare centers in the western region of Saudi Arabia: a cross-sectional study. Int J Ment Health Syst. 2019;13(1):1–7.
9. AlFattani A, AlMeharish A, Nasim M, AlQahtani K, AlMudraa S. Ten public health strategies to control the Covid-19 pandemic: the Saudi experience. IJID Regions. 2021;1:12–19.
10. Sahli S, Nafisah SB. The prevalence of COVID-19 in Jizan Region-Saudi Arabia: a demographic analysis. J Med Law Public Health. 2021;1(2):15–18.
11. Alharbi A. The prevalence of depression and related factors during the COVID-19 pandemic among the general population of the Jazan Region of Saudi Arabia. Cureus. 2022;14(2):e21965.
12. Anderson RM, Heesterbeek H, Klinkenberg D, Hollingsworth TD. How will country-based mitigation measures influence the course of the COVID-19 epidemic? Lancet. 2020;395(10228):931–934.
13. Alkhamees AA, Aljohani MS, Alghesen MA, Alhabib AT. Psychological distress in quarantine designated facility during COVID-19 pandemic in Saudi Arabia. Risk Manag Healthc Policy. 2020;13:3103–3120.
14. El Keshky MES, Alsabban AM, Basyouni SS. The psychological and social impacts on personal stress for residents quarantined for COVID-19 in Saudi Arabia. Arch Psychiatr Nurs. 2021;35(3):311–316.
15. Ali AM, Green J. Factor structure of the depression anxiety stress Scale-21 (DASS-21): unidimensionality of the Arabic version among Egyptian drug users. Subst Abuse Treat Prev Policy. 2019;14(1):1–8.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-19]